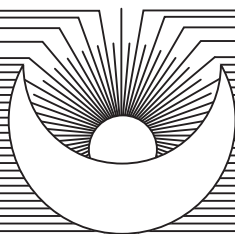
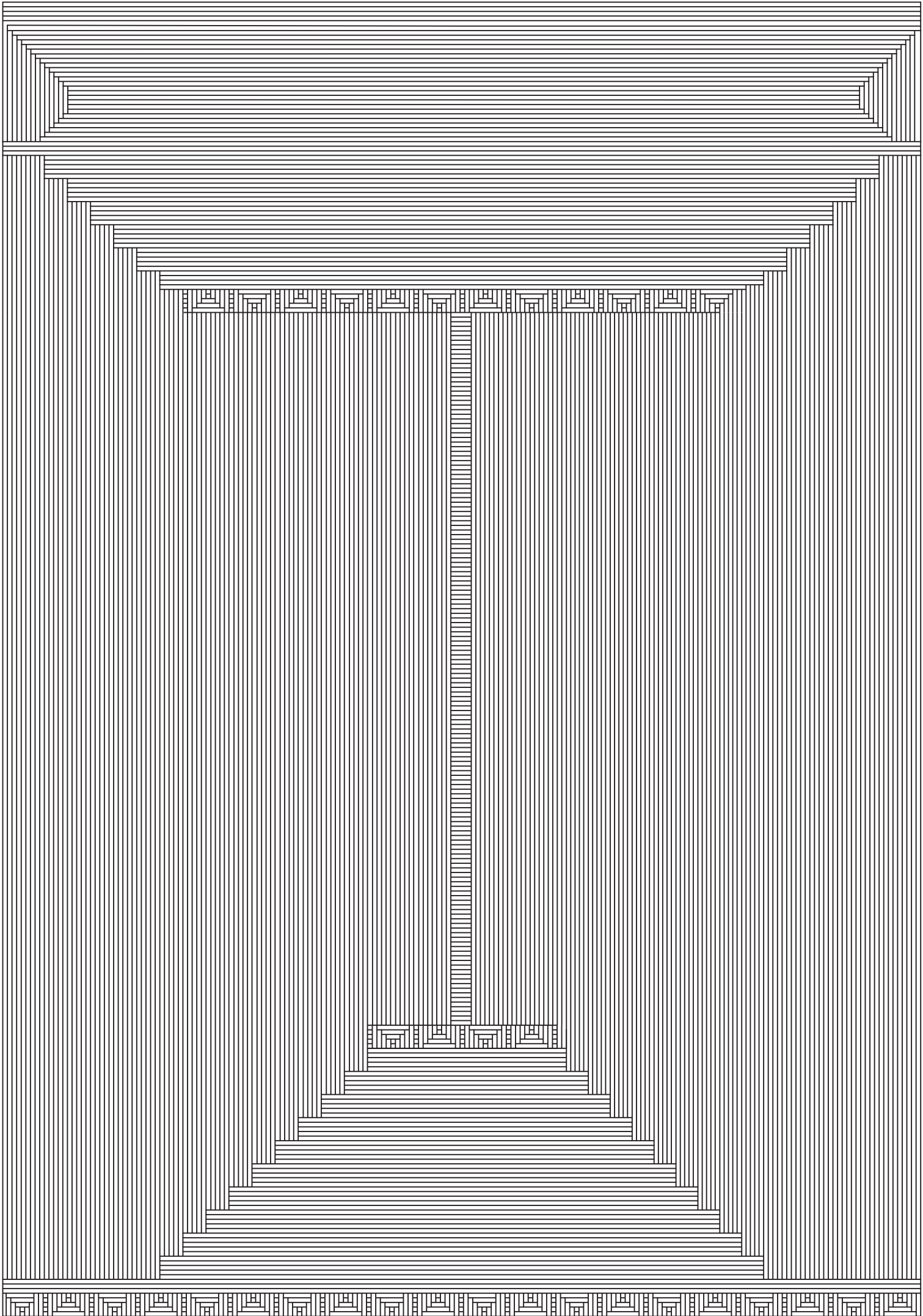

STANDARDS

HYDROBOTT
CENTRAL UNIT

2016

ALGEMENE BESCHOUWINGEN

Met hoop en voorvreugde op heel goed uitgevoerde fotowerken bezochten wij juryleden de zes kunstacademies. Onafhankelijk van elkaar kwamen we met een andere lijst met favorieten werken, geselecteerd uit 82 afstudeerwerken. Op het eerste oog kan men zich zelfs afvragen waar “de foto” is gebeven in de genomineerde werken. Deze verschuiving van de foto naar fotografische objecten, een fotografische installatie of – zelfs abstracter – een fotografisch denken, is bij deze 19^e editie van het Steenbergen Stipendium duidelijker zichtbaar dan ooit tevoren.

DE JURY

Voor deze editie mochten we Henk Wildschut als nieuw jurylid verwelkomen. In de afgelopen jaren heeft hij nationaal en internationaal veel lof geoogst voor zijn langdurige documentaireproject over de vluchtelingenkampen in de Franse kustplaats Calais. Dit voorjaar was een overzichtstentoonstelling van zijn werk te zien in Foam Amsterdam. Eerder in 2011 won hij hiervoor de Dutch Doc Award. Voor de derde keer hebben Jaap Scheeren, tevens gerenommeerd fotograaf, en ik, promovenda en beschouwer, gejureerd. Twee jaar heb ik als jurylid over de inspirerende schouders van Sterre Sprengers mogen meekijken. Voor deze en de komende editie heb ik de rol als juryvoorzitter op me genomen.

Laat ik hierbij de gelegenheid nemen om Sterre buitengewoon hartelijk te danken voor de grote bijdrage die zij de afgelopen vier jaar met haar open en kritische blik aan het Steenbergen Stipendium heeft geleverd. De gedachtes en discussies die zij heeft aangewakkerd, probeer ik nu voort te zetten oftewel om te zetten. Het betreft hier bijvoorbeeld het rouleren van de voorzitter en de keuze voor de opleidingen die door de jury worden beoordeeld en waarom. Voortbordurend op de statuten die Kim Knoppers als juryvoorzitter in 2011 heeft geformuleerd over de opzet van het Steenbergen Stipendium, heeft Sterre Sprengers de positie en toekomstvisie van deze fotoprijs samen met de Steenbergen Stichting en het Nederlands Fotomuseum verder uitgewerkt. Mijn taak bestaat erin het voorwerk van Kim Knoppers en Sterre Sprengers verder te verfijnen en uit

te bouwen, zodat deze prijs zijn uitzonderlijke positie in het (inter-) nationale fotografieveld kan blijven waarborgen na de bijna twintig jaar waar de stichting op kan bogen.

SELECTIECRITERIA

Met twee uitzonderlijk goede fotografen als juryleden speelde dit jaar tijdens het selectieproces de aandacht voor een uitstekende uitvoering een belangrijke rol. De criteria die we verder hanteerden, waren: een uitgebalanceerde verhouding tussen vorm en inhoud, relevantie van het onderwerp en een intelligente, eigentijdse, reflectieve omgang met het medium fotografie.

WAT ONS OPVIEL...

Was dat we dit jaar weinig tot geen grote geëngageerde thema's tegenkwamen, terwijl maatschappelijke thema's over (on)veiligheid, terreurdreigingen en vluchtelingencrisis dagelijks een rol spelen. Opvallend was dat meerdere werken de vrouwelijke lichamelijke en de beeldvorming ervan onderzochten – zonder dat we hieruit een betekenis konden concluderen. Wat de uitvoering en de techniek betreft, viel dit jaar de kwaliteit van de (video-) installaties op. Helaas was er maar zelden een goed verzorgd klassiek fotoverhaal met de daarbij behorende perfecte afdrukken te bekennen. Het boek wordt nog steeds graag als presentatievorm gekozen. Hier moet wel de aantekening worden gemaakt dat deze vorm als geheel op zichzelf staand goed opgebouwd en uitgevoerd moet zijn, wil het uitblinken. De ontelbare mogelijkheden hoe vandaag met het fotografische beeld om te gaan, worden door de opleidingen (erg) gestimuleerd. Een uiterste van dit beleid is de eis vanuit opleidingen dat afstudeerwerken zich op verschillende podia móeten kunnen manifesteren. Helaas leidt dit vaak ertoe dat werken versnipperd raken en studenten hierdoor toch niet de werkelijke (fotografische) vakkunde zich eigen kunnen maken. Een nieuwe toepassing waar wij als juryleden met fascinatie naar keken, waren geanimeerde foto's, gepresenteerd in de vorm van projecties.

Het bijzondere aan het jureren voor deze prijs is dat de hele bandbreedte van fotografische mogelijkheden voorbijkomt, hoe hiermee wordt

omgegaan en welke verhalen ermee worden verteld. In alle juryrapporten van de afgelopen jaren blijft de aandacht voor het medium zelf. Elke lichter eindexamenkandidaten kent een aantal studenten die bevragen “wat fotografie is?” De tendens om voorbij het rechthoekige vlak te denken is al langer een kwestie, maar nu neigt deze tendens voorbij fotografische grenzen. Het fotografische denken heeft bij deze selectie kunstwerken de overhand genomen ten opzichte van de fotografische afdruk.

De zoektocht naar wat fotografie is en wat ze voor ons betekent, zie je terug in het onderzoeksproces dat voorafgaat aan het kunstwerk. De studenten leren in eerste instantie een verhaal fotografisch te belichten. Maar in sommige gevallen wordt de fotografie zelf het verhaal; verteld door middel van taal, film, animatie, theater, muziek, tekeningen en sculptuur – de mogelijkheden zijn grenzeloos. Al gaat er altijd wel ergens een foto in schuil. Dit noemen we fotografisch denken.

De genomineerde werken nemen ons in deze aardverschuiving mee. Op hun manier steken ze met kop en schouders boven de rest uit. Een gemeenschappelijke noemer bij alle vijf genomineerden is hun leeftijd: allemaal zijn ze rond de dertig. Het lijkt welhaast dat hun levenservaring en hun bewuste keuze voor het kunstenaarschap een uitgesproken toewijding en professionaliteit tot gevolg hebben.

DE GENOMINEERDEN

KATERYNA SNIZHKO

– 1984/UKR, Gerrit Rietveld Academie, Amsterdam

Kateryna Snizhko experimenteerde met het vastleggen van verval en herinneringen om de onmogelijkheid ervan bloot te leggen. Uiteindelijk werden het de omlinings van schaduwen en objecten in ruimtes die het dichtst in de buurt kwamen van wat zij bij verval en herinnering associeert. In een verdonkerde ruimte ziet de kijker met behulp van een zaklamp (smartphone) projecties van in de ruimte hangende plastic beeldomlijningen die Snizhko met een 3D-pen vervaardigde. Als basis hiervoor gebruikte ze foto's van haar grootouderlijk huis.

Zo simpel de vorm schijnt, zo slim en complex zit dit project in elkaar door de talloze ideeën en betekenislagen die het in zich draagt. Beginnend bij de definitie van fotografie als “schrijven met licht” heeft Snizhko een heel eigen vorm van projecties bedacht: schetsprojecties die in maat variëren afhankelijk van waar de kijker zijn zaklamp op richt. Je blijft als onderdeel van deze installatie ontdekken van wat je nou ziet; en stelt jezelf daardoor de vraag in welke vorm wij ons eigenlijk zelf herinneren. Net zoals herinneringen kennen deze geprojecteerde beelden geen eenduidige maat, zijn ze kleurloos en uiteindelijk ongrijpbaar, diffuus. Ruimtelijk en inhoudelijk wordt tegenover deze fragmenten van gefotografeerde en overgetekende scènes een foto geprojecteerd van een hoop verharde cementzakken waarvan de omlijning (de papieren zakken) juist door de tijd heen is weggerot.

Fotografie staat nauw verbonden aan herinneringen en is zodanig ook uitgebreid getheoretiseerd. Maar niet eerder kwam fotografie zo dichtbij wat reële vormen van herinneringen vermogen te zijn. Tegelijkertijd geraakt de fotografie van haar zijswijze verwijderd.

LION VAN DEN BRAND

– 1985/NL, Hogeschool voor de Kunsten Utrecht

Lion van den Brand zou kunnen worden gekarakteriseerd als derde generatie oorlogsslachtoffer. Wat begint als een persoonlijk zoektocht naar wie de mens achter zijn grootvader, de oorlogsveteraan, eigenlijk is, wordt een familieverhaal dat iedereen raakt wiens ouders of grootouders afschuwelijke

traumatiserende dingen hebben ervaren. Het fenomeen tweede of derde generatie oorlogsslachtoffer en wat dit betekent komt naar voren in Van den Brands confronterende gesprek met zijn moeder, zijn grootvader en andere familieleden, terwijl een Aziatisch landschap voor onze ogen verandert. Lion van den Brand reisde op een deel van de route tussen Bangkok en Rangoon die zijn grootvader eerder aflegde (een lichtprojectie op een kaart die voor de kijker op de grond ligt, geeft de verplaatsing aan terwijl we de gefilmde reis op de enorme projectie volgen). Hij creëert hierdoor een metaforisch beeld dat het gevoel van zijn moeder en hem beschrijft. Ontroerend, simpel, maar doeltreffend. Het heldere camerawerk door filmmaker Erik Wiedenhof (tevens student aan de HKU Media School) onderbouwt Lion van den Brands sterke verhaal.

Het onderwerp van een trauma dat zich door de generaties heen nog manifesteert, is niet alleen in deze context van de oorlog onderbelicht, maar heeft ook grootse betekenis als we denken aan de stroom oorlogsslachtoffers die op dit moment naar onze landen trekken. Met lef en bravoure schroomt Lion van den Brand niet de pijnlijke aspecten van zijn familie's biografie op te zoeken om op die manier voor hele generaties te spreken. Uiteindelijk kijken we naar zijn projectie op de geschiedenis van zijn familie, maar de cameravoering in het eindshot gooit het verhaal weer open door de horizon te verlaten en naar boven, in de lucht te (on-)eindigen.

KIMMO VIRTANEN

– 1985/FI, Koninklijke Academie voor Beeldende Kunsten, Den Haag
Nog nooit zoiets gezien: een korte film opgemaakt uit een aaneenschakeling van foto's die met animaties, sounddesign en muziek zijn aangevuld; alle facetten zijn door Kimmo Virtanen zelf uitgevoerd als een 'Gesamtkünstler'. Ook al verrijkt hij het stilstaande beeld met middelen uit andere media, de basis is een fotografisch werk. De geanimeerde foto's en de zelf ingespeelde muziekstukken scheppen een mystiek, atmosferisch en romantiserend beeld over het leven op onze aarde, de verhoudingen tussen man en vrouw en de als maar groeiende stambomen van het fenomeen familie. Daarbij worden we afwisselend door een vrouwen- en mannenstem voorgelicht over het juiste snoeien van bomen (gebaseerd op een bestaande instructietekst). Niet altijd stroomlijnt de tekst met de geanimeerde fotografische

beelden, waardoor er ruimte voor invulling door de kijker ontstaat.

Als je probeert inhoudelijk aan Virtanens gehele verhaal te refereren, mislukt dit, net als bij het navertellen van een nachtelijke droom, waarin de realiteit geen plek is voor uit verbanden gerukte, onlogische verhoudingen. Maar voor degene die de droom had, was tenminste 's nachts het dromenscript navolgbaar. Hetzelfde overkomt de kijker als hij weer uit de ruimte stapt waarin de korte film geprojecteerd wordt.

SAMUEL OTTE

– 1980/NL, Koninklijke Academie voor Beeldende Kunsten, Den Haag

De handgeschreven titel op zijn boek is meerdere keren doorgekrast en duidt meteen op de twijfels die in dit project centraal staan: twijfels over zijn geloof gevormd in een orthodox-protestants gezin. Als autobiografisch werk over zijn familiegeschiedenis vertelt Samuel Otte een veel groter verhaal: de generatiekloof tussen gelovige (groot-)ouders en zijn generatie die een vraagteken achter hun geloof heeft gezet.

Als fotograferende kunstenaar probeert hij dit geloof, de beeldvorming eromheen en (zijn) familie te doorgronden. Oud archiefmateriaal van de uitgeverij van zijn grootvader gecombineerd met persoonlijke familiefoto's en video-opnames, passages uit de bijbel, door hem geportretteerde familieleden, architectuurfoto's van kerken of een cruciaal schilderij dat bij hun thuis hing. Otte gebruikt veel verschillende niveau's en fotografische stijlen om deze zorgvuldig gerechercheerde persoonlijke geloofsbiografie vorm te geven. Aangevuld met zijn handgeschreven overpeinzingen zoekt hij soms bij wijze van stijlmiddel ook de absurditeit op. Maar het wordt geenszins flauw. In tegendeel, de zwaarte van het onderwerp (namelijk ook het gelijktijdige overlijden van zijn vader) overschaduwet niet dit persoonlijke verhaal, de tragiekkomiek wijst eerder naar de brede relevantie voor de uitoefening van hedendaags geloof. In een afscheid van het geloof is het een ode aan het geloof.

KARL KETAMO

– 1987/FI, Koninklijke Academie voor Beeldende Kunsten, Den Haag

Op een abstract en toch heel concreet niveau verbeeldt Karl Ketamo de gigantische volksverhuizing waarvan berichten het dagelijkse nieuws

overstromen. Door de gestandaardiseerde beeldvorming blijft de doorsnee kijker op afstand. De drie minuten durende videoloop *Crossing Boundaries/ Shifting Landscapes* bestaat uit meerdere films die Ketamo zodanig over elkaar gemonteerd heeft dat de horizonen van deze landschapsopnames samenvallen. Het enige wat beweegt in het statische beeldkader zijn wandelende mensen: oftewel asielzoekers in het landschap op weg naar Ter Apel of recreatiewandelaars in een Nederlands natuurgebied. De achtergrond en motivatie van de wandelende mensen verdwijnt en de verplaatsing te voet op zich komt naar voren.

Ketamo heeft hiermee een haast meditatieve vorm ontwikkeld, die een ruimte voor reflectie schept om zowel inhoudelijk als gevoelsmatig over de voettocht na te denken. In het kader van de huidige vluchtelingensituatie raakt hij de gevoelige snaar door juist het op een lijn samen te trekken. Het gaat om een 'wij' als mensheid en niet een wij/zij-oppositie. Geëngageerde poëzie.

Naast dit videowerk presenteert Karl Ketamo *The Landscape of Authority* – een publicatie en ingelijste afdrukken, gemaakt van afbeeldingen die uit verschillende paspoorten stammen. Wat hij typeert als nationale iconen zijn afbeeldingen die over verplaatsing, reizen etcetera gaan, maar in relatie staan tot de aan nationale grenzen gebonden functie van een paspoort.

DE ACADEMIES

Zoals Kim Knoppers al vijf jaar geleden in het juryrapport formuleerde: “bezoekt de jury die geaccrediteerde kunstacademies, die een aparte richting fotografie hebben.” Omdat het vraagstuk ieder jaar weer terugkomt, ben ik gaan onderzoeken of de zes academies die wij bezoeken nog steeds hieraan voldoen. Tegelijkertijd ging ik na of er andere academies zijn die ondertussen hun studierichtingen zodanig hebben veranderd, dat zij ook mee beoordeeld zouden moeten worden. Studenten kunnen namelijk met een fotografie-project afstuderen aan de geaccrediteerde Academie Minerva in Groningen, AKI Academy of Art & Design in Enschede en Maastricht Academy of Fine Arts and Design. Deze drie bieden echter geen aparte studierichting fotografie aan. Aan de twee eerstgenoemde doceren weliswaar fotografen (Andrea Stultiens, Rein Jelle Terpstra, Ahmet Polat en Bert Teunissen), maar de studenten volgen geen expliciet curriculum rondom het medium fotografie. Hierdoor willen wij juryleden de Steenbergen Stichting adviseren om vanaf volgend jaar niet langer de afstudeerexpositie van de AKI in Enschede te laten beoordelen, zodat we ons kunnen blijven concentreren op de geaccrediteerde kunstacademies met een eigen aparte studierichting fotografie.

GERRIT RIETVELD ACADEMIE, AMSTERDAM

De meeste werken getuigen van een diepgravend onderzoek naar wat fotografie eigenlijk is, ook al worden de kunstwerken uiteindelijk niet per se fotografische werken. Vrij, spannend en ondervragend waardoor men nieuwe dingen ziet en verrast wordt als kijker. De vorm en inhoud gaan hand in hand, waardoor nog het één, nog het ander overschaduwd wordt. Inhoudelijk zit het goed in elkaar en de uitvoering is secuur gekozen. Jammer blijft dat er geen begeleidende teksten voor de bezoeker beschikbaar zijn, niet in de ruimte en niet online op de website. Dergelijk gelaagd en contextafhankelijk werk kan daardoor maar gedeeltelijk worden waargenomen. De bezoeker blijft achter met het gevoel: mooi, maar waar kijk ik nou naar? Een inhoudelijke positionering van zowel werk als de afgestudeerde kunstenaar zou daarom een winst zijn voor de afdeling fotografie en deze nieuwe generatie kunstenaars. Verder is de jury opgevallen dat een onderwerp graag

meerdere keren herhaald wordt door de kunstenaar; een soort formele typologie die niet per se het argument/onderwerp versterkt (wellicht nog een erfenis van de lesperiode van Willem van Zoetendaal).

HKU MEDIA SCHOOL, UTRECHT

De motivatie en de ambitie van de docenten en de studieleider betaalt zich uit in de houding van de afgestudeerden. Met de beperkte middelen van een tentoonstelling met dezelfde schotten als andere afdelingen in de grote aula van de HKU Media School, hebben de afgestudeerden hun samenhang toch op een overzichtelijke manier weten te waarborgen (mede door de plattegrond, de audiotour en als centrale punt de boekenverkooppunt/informatiepunt). Een paar afstudeerwerken kregen aparte lokalen, wat letterlijk en figuurlijk meer ruimte aan hen gaf om te schitteren.

Sommige werkkeuzes voor de schottententoonstelling lijken meer op de vorm gericht, waardoor de potentie van de gefotografeerde verhalen alleen gedeeltelijk uitkomt, alsof het uiteindelijk geëxposeerde werk op de beperkte muurruimte een gefilterde weerslag is van de gelaagdheid van het totale afstudeerproject. Hierdoor worden sommige werken helaas voorspelbaar en braaf.

In de afstudeerwerken is terug te zien dat de opleiding stimuleert om met andere studierichtingen binnen de HKU Media School samen te werken. Dit resulteert in een professionele uitwisseling met andere vakstudenten.

WILLEM DE KOONING ACADEMIE, ROTTERDAM

Helaas blijkt al bij binnenkomst van de academie, de ondergesneuvelde rol van de afstudeerrichting fotografie binnen de Willem de Kooning academie. Je kunt je afvragen of de positie van deze afdeling intern überhaupt zichtbaar is? De aansluiting bij het bestaande fotografiediscours en werkveld mist. Daarmee verdwijnt ook enige uitgesproken ambitie hoe deze opleiding zich in het fotografieveld wil profileren. Een buitenbeentje dus. Dit blijkt ook uit de kwaliteit van de afstudeerwerken, die doorgaans op twee goede pogingen na, op een laag niveau blijven steken, waardoor de positionering ten opzichte van de andere academies voelt als appels met peren vergelijken. Deze kritiek neemt niet weg dat er een positief samenhorigheidsgevoel onder de afstudeerders heerst die op eigen initiatief een boekje bij de

tentoonstelling beschikbaar stelden (dit boekje was fijn geweest aan de informatiebalie in de entreehal).

AKI, ENSCHEDE

De studenten van de twee afstudeerrichtingen Cross Media Design en Fine Arts hebben de mogelijkheid tot vakkundig advies en begeleiding door hun docenten. Ieder jaar studeren hier kunstenaars af met fotografisch werk begeleid door twee bekende fotografen, waar het oogmerk vooral op de technische aspecten van analoge afdruktechnieken valt, maar een goede inhoudelijke begeleiding over hoe je een fotografisch verhaal opbouwt, lijkt achterwege te worden gelaten. Het niveauverschil van deze fotografische werken met die van andere academies is zodanig groot, dat van een soortgelijke beoordeling hier geen sprake kan zijn. Hier kun je constateren hoe belangrijk het is dat de studenten zich leren positioneren in het werkveld om zich buiten de academiemuren te kunnen manifesteren.

AKV ST. JOOST, BREDA

We kunnen in de geëxposeerde werken een tweedeling opmerken: aan de ene kant persoonlijke of intuïtieve weerslagen van de (waarnemings-)wereld van de fotografen en aan de andere kant maatschappijkritische tijdsdocumenten. De eerste groep gebruikt fotografie als middel net zoals de schilderskwast. Daarbij ondervragen zij niet het medium fotografie of hoe hun eigen werk zich hiertoe verhoudt. De begeleidende teksten slagen er helaas niet in een gelaagdheid over te brengen en waar we de artistieke diepgang moeten zoeken.

De andere groep heeft tijdsrelevante kwesties persoonlijk en dichtbij gebracht door middel van fotografie in combinatie met andere media of toegankelijke presentatievormen. Boeiend en relevant! Aan de intieme/ingetogen vorm gaat weliswaar een oprechtheid vooraf, maar vragen we ons af, of de makers bang zijn de onderwerpen groot te spelen? "Voorzichtig" beschrijft misschien het beste de houding van deze lichte afstudeerders. De energie van de afdeling fotografie lijkt in het overkoepelende systeem van de Avans-hogeschool te zijn verwaterd. Een gebrek aan ambitie en trots, maakt dat deze opleiding de aansluiting mist met de andere academies, terwijl deze vroeger een belangrijke speler in het veld was waar

spraakmakende fotografen en kunstenaars afstudeerden. Dit wordt weerspiegeld in de houding van het merendeel van de afgestudeerden, alsof zij nog niet klaar zijn om het veld in te gaan als professionele fotografen of kunstenaars.

KONINKLIJKE ACADEMIE DER BEELDENE KUNSTEN, DEN HAAG

Ten opzichte van de andere academies blinkt de KABK uit door de extreme professionaliteit waarmee de studenten naar buiten komen. Dit is het positieve resultaat van een gewoonte dat hier de studenten zelf hun presentatiekosten moeten dekken en vaak meerdere duizend euro's in hun afstudeerwerk investeren. Ieder werk is voorzien van Engelse werkbeschrijvingen en ondertiteling (in het geval van bewegend beeld). Daaruit spreekt de internationale oriëntering die deze opleiding nastreeft. Bovendien geeft de op zichzelf staande website *This Is A Good Year* van deze lichte afgestudeerden een handig overzicht en inzicht in de portfolio's. Het scheidt een onderling verband ook al beslaan de werken alle niveaus tussen uitstekend en heel relevant tot nietszeggend en knullig. Daarbij slaat de perfectie in (presentatie-)vorm helaas vaak door en zit deze op die manier de inhoud in de weg. Alle werken tonen een rijk palet aan presentatievormen, wat voortkomt uit de eis op drie verschillende presentatieniveaus (boek/ app/ website/muur/film/projectie/poster/flyer etc) te moeten afstuderen. Deze aanmoediging om (te veel) voor verschillende vormen te kiezen leidt tegelijkertijd tot een zwakke bod. Dit staat in de weg om een uiting "gewoon" uitstekend te kunnen uitvoeren.

EN DE WINNAAR IS....

KIMMO VIRTUOSO, UH, VIRTANEN

Hij heeft met zijn werk *Thirty-seconds Love Songs* iets groots neergezet. De uitvoering is bijna briljant. Als kijker word je voortdurend verrast en aangeemoedigd om op de beelden, onderwerpen en de muziek door te denken. Het werk roept allerlei vragen op, maar omdat het geen werkelijke antwoorden op die vragen biedt, blijft het bij elke beschouwing ijzersterk en in je geheugen nagloeien. De jury is ervan overtuigd dat nog veel meer bijzonder werk uit de handen van deze kunstenaar zal komen.

De jury was het uiteindelijk unaniem eens over dit adembenemende werk, al ging er een discussie aan vooraf omdat eveneens een ander werk onze absolute bewondering heeft gewekt. Daarom willen wij een **EERVOLLE VERMELDING** toekennen aan **KATERYNA SNIZHKO**.

Snizhko heeft met haar project *TINI* op een heel verrassende manier de symbolische waarde van foto's en herinneringen ontkleed en een nieuwe beeldende vorm aan het fotografische repertoire toegevoegd. De tot in de puntjes verzorgde totaalpresentatie betovert en maakt de kijker onderdeel van haar herinneringsbeeld.

Caroline von Courten (voorzitter)

Jaap Scheeren

Henk Wildschut

STIJNDIEN STIJNDIEN
STIJNDIEN STIJNDIEN

WINNAARS
WINNAARS
WINNAARS

- 2016 KIMMO VIRTANEN, Den Haag
KATERYNA SNIZHKO, Amsterdam
- 2015 ESTHER HOVERS, Den Haag
- 2014 OLYA OLEINIC, Den Haag
- 2013 JAYA PELUPESSY, Utrecht
- 2012 OLA LANKO, Amsterdam
- 2011 RAOUL DE LANGE, Den Haag
- 2010 HRAIR SARKISSIAN, Amsterdam
- 2009 JORIS JANSEN, Den Haag
- 2008 MAGDALENA PILKO, Den Haag
WILLEM POPELIER, Den Haag
- 2007 BREGJE VAN DEN BERG, Den Haag
MARK VINCENT HOUSTON, Amsterdam
- 2006 CHRISTIAN VAN DER KOOY, Den Haag
HANNAH HORSCH, Enschede
THIJS KOELINK, Utrecht
- 2005 WYTSKE VAN KEULEN, Breda
LINDA MARIA BIRBECK, Utrecht
- 2004 YVONNE LACET, Utrecht
ELZA JO VAN REENEN, Den Haag
- 2003 MARCEL BORSTEN, Utrecht
JAAP SCHEEREN, Breda
- 2002 PETRA STAVAST, Breda
HOLGER NIEHAUS, Enschede
- 2001 MYNE SOE-PEDERSEN, Amsterdam
JUDITH VAN IJKEN, Utrecht
- 2000 KIM KRIJNEN, Breda
HANNEKE FRANSSSEN, Breda
- 1999 THOMAS SCHLIJPER, Utrecht
- 1998 ANDREA STULTIENS, Utrecht

